

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE**

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI
BILANSA ENERGETSKIH POTREBA FEDERACIJE BiH
u 2004. godini**

- finalni izvještaj -

Mostar, februar 2005.godine

Sadržaj:

- Uvodni dio
- Izvještaj o realizaciji Bilansa energetske potrebe Federacije BiH u 2004.godini
- Detaljni pregled strukture elemenata Bilansa po energentima/energije
- Prilozi - samo u detaljnijem izvještaju

U V O D

Ovaj izvještaj je **finalni izvještaj** o realizaciji Bilansom planiranih energetske potreba Federacije BiH u periodu januar - decembar 2004.g. i obuhvata sljedeće osnovne energente i energiju:

- o **UGALJ,**
- o **ELEKTRIČNA ENERGIJA,**
- o **DERIVATI NAFTE i**
- o **PRIRODNI GAS.**

Radi se, dakle, o parcijalnoj energetske analitici koja još uvijek ne prati potpune energetske tokove (primarna energija, energetske transformacije i finalna energetska potrošnja) i kao takvi ovi podaci služe samo za planiranje i praćenje rada energetske privrednih subjekata (rudnici uglja, elektroprivredna preduzeća, snabdjevači uvoznim energentima - naftnih derivata i prirodnog gasa).

Podaci dobijeni od tih privrednih subjekata predstavljaju i osnovu za izradu energetske bilansa F BiH kao i praćenje njegove realizacije.

Ostali konvencionalni izvori energije, kao i energija iz obnovljivih izvora, izuzimajući hidroenergiju, još uvijek nisu zastupljeni u energetske bilanci FBiH jer objektivno i ne participiraju u značajnijoj mjeri u energetici FBiH, ili, kao što je to slučaj sa ogrijevnim drvom, imamo nedovoljno pouzdane podatke pa i pored pretpostavke da se radi o relevantnom udjelu u ukupnoj proizvodnji primarne energije u FBiH (pretpostavka 5 do 8 %) ovaj segment ostaje još uvijek neobrađen energetske bilansom.

Pri struktuiranju energetske pokazatelja nastojali smo da, i pored niza specifičnosti, svaki od četiri posmatrana segmenta prilagodimo jedinstvenoj matrici podataka čiji glavni parametri jesu:

- A - Proizvodnja**
- B - Razmjena**
- C - Potrošnja**

a dinamički prikaz je dat u mjesečnom intervalu.

U zadnjoj koloni bilansne tabele date su bilansne razlike (proizvodnja + razmjena - potrošnja) iz kojih se vidi da li ukupno snabdjevanje energentima (proizvodnja + razmjena) zadovoljava ukupnu potrošnju.

A. Proizvodnja: U energetsom bilansu FBiH proizvodnja se prvenstveno odnosi na domaće energetske resurse - ugalj i hidro energiju. Ugalj se najvećim dijelom transformira u električnu energiju i u odnosu na vodne snage u ukupnoj proizvodnji električne energije u FBiH participira u približnom omjeru 2:1 (termoelektrane : hidroelektrane)

Ugalj (mrki i lignit) se proizvodi u deset rudnika na teritoriji FBiH (Kakanj, Zenica, Breza, Bila, Gračanica, Kreka, Đurđevik, Banovići, Tušnica i Kamengrad) za potrebe proizvodnje električne energije i toplote, industrije i široke potrošnje.

Električna energija se proizvodi iz domaćeg uglja u dvije termoelektrane (Kakanj i Tuzla) a iz hidroresursa u osam hidroelektrana (Rama, Jablanica, Grabovica, Salakovac, Mostar, Čapljina, Jajce 1 i 2) i nekoliko distributivnih elektrana. Takođe, u termoelektranama se proizvode toplotna energija i tehnološka para.

B. Razmjena (Uvoz-Izvoz): Saldo razlike uvezenih i izvezenih količina.

Uvoze se prirodni gas i derivati nafte, kao i nedostajuća količina električne energije potrebna da se zadovolje potrebe potrošača. U stavku uvoza električne energije uključene su i nabavke u okviru naturalne razmjene sa elektroenergetskim sistemima izvan F BiH. **Prirodni gas** se uvozi iz Ruske Federacije a uvezene količine se očitavaju u Mjerno-regulacionoj stanici Karakaj (Zvornik). Potrošače Federacije BiH snabdijeva BH-GAS a ulazne količine i kontrola kvaliteta se očitavaju u Mjerno-regulacionoj stanici Starić (Kladanj). **Derivate nafte**, prema podacima kojima raspolaže ovo Ministarstvo, u periodu januar-decembar 2004.g.uvozilo je 27 od 64 registrovana uvoznika.Kontrola kvaliteta goriva odvija se u skladu sa Odlukom o kvlitetu tečnih naftnih goriva. Distribuciju goriva vrše 283 distributera računajući i uvoznike n/d, a putem 476 pumpnih stanica.

Izvozi se električna energija, u koju su uključene i isporuke potrošačima van F BiH.

C. Potrošnja: **Ugalj** je najvećim dijelom plasiran u termoelektrane, potom za potrebe drugih industrijskih postrojenja i u široku potrošnju. **Električna energija** je isporučena direktnim potrošačima (Željezare Zenica i Ilijaš, Polihem Tuzla, Željeznice BiH, Cementara Kakanj, KTK i Vitex Visoko, Aluminij Mostar i Elektro Bosna Jajce) i distributivnim preduzećima u sastavu JP EP BiH i EP HZ-HB. **Derivati nafte** isporučeni su rudnicima, termoelektranama, ostalim industrijskim objektima i distributerima, a **prirodni gas** potrošačima direktno priključenim na gasovod (BH Steel Zenica, Željezara Ilijaš, IGM Visoko, TC Kakanj i Grijanje Zenica) i distributerima (Sarajevogas Sarajevo i Visokogas Visoko).

U zadnjoj koloni su prikazane:

Razlike: Odnose se na razliku između **snabdijevanja** (proizvodnja plus/minus razmjena) i **potrošnje**.

IZVJEŠTAJ

O REALIZACIJI BILANSA ENERGETSKIH POTREBA FEDERACIJE BiH U 2004.g.

Generalni zaključak:

Energetska slika - snabdjevnje energijom Federacije BiH u periodu januar-decembar 2004. godine je bilo stabilno.

Slijede tabele sa detaljnim prikazom po energentima i mjesečnoj dinamici

2004		A1	A2	A3	B1	B2	B3	C1	C2	C3	A1+B1-C1
januar - decembar		A PROIZVODNJA			B UVOZ-IZVOZ			C POTROŠNJA			RAZLIKE
		Ostvareno 2004	Plan 2004 <i>Index (A1/A2)</i>	Ostvareno 2003 <i>Index (A1/A3)</i>	Ostvareno 2004	Plan 2004 <i>Index (B1/B2)</i>	Ostvareno 2003 <i>Index (B1/B3)</i>	Ostvareno 2004	Plan 2004 <i>Index (C1/C2)</i>	Ostvareno 2003 <i>Index (C1/C3)</i>	
1	UGALJ 1000t	5.641	6.242 90%	5.412 104%	-239	-407 59%	-356 67%	5.377	5.836 92%	5.033 107%	25
2	EL. ENERGIJA GWh	7.781,5	7.203,5	6.601,0 118%	-516,4	-1.859,0 28%	333,0 -155%	7.265,1	7.358,7 99%	6.925,6 105%	0
3	DERIVATI NAFTE tona				647.465	680.000 95%	607.366 107%	661.556	680.004 97%	614.787 108%	-14.091
4	PRIRODNI GAS 1000m ³				177.771	106.208 167%	180.713 98%	178.642	106.208 168%	182.491 98%	-871

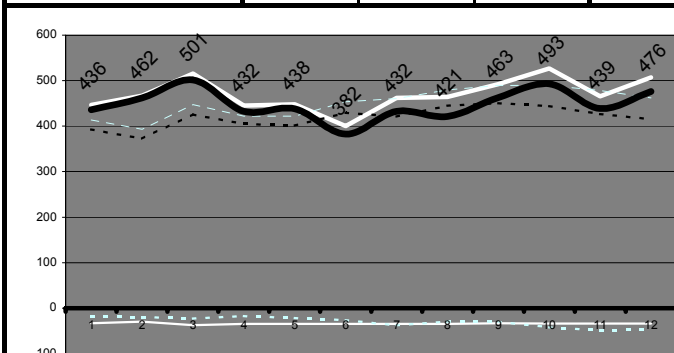
2004		PROIZVODNJA			UVOZ-IZVOZ			POTROŠNJA			Razlike
januar - decembar po mjesecima		Ostvareno	Plan	Ostvareno 2003	Ostvareno	Plan	Ostvareno 2003	Ostvareno	Plan	Ostvareno 2003	
JANUAR	1. UGALJ 1000t	446	516	413	-12	-33	-18	436	478	393	-2
	2. EL. ENERGIJA GWh	782	777	611	-112	-203	38	670	695	649	0
	3. DERIVATI NAFTE tona				46.679	56.667	51.801	47.051	56.667	46.936	-372
	4. PRIRODNI GAS 1000m ³				33.418	28.710	26.902	33.927	28.710	27.081	-510
FEBRUAR	1. UGALJ 1000t	467	506	393	-13	-30	-19	462	479	373	-9
	2. EL. ENERGIJA GWh	725	699	588	-116	-190	15	609	631	602	0
	3. DERIVATI NAFTE tona				44.911	56.667	36.863	43.233	56.667	41.526	1.678
	4. PRIRODNI GAS 1000m ³				25.624	24.897	27.520	25.913	24.897	27.981	-288
MART	1. UGALJ 1000t	516	526	447	-12	-37	-23	501	486	426	2
	2. EL. ENERGIJA GWh	769	689	543	-140	-180	54	629	635	597	0
	3. DERIVATI NAFTE tona				42.702	56.667	36.156	46.947	56.667	37.426	-4.245
	4. PRIRODNI GAS 1000m ³				20.593	15.025	21.811	21.060	15.025	22.450	-467
APRIL	1. UGALJ 1000t	445	516	422	-7	-34	-17	432	481	405	6
	2. EL. ENERGIJA GWh	624	610	611	-45	-186	-63	579	595	548	0
	3. DERIVATI NAFTE tona				56.405	56.667	47.760	56.046	56.667	46.382	459
	4. PRIRODNI GAS 1000m ³				12.532	12.547	13.209	12.252	12.547	13.350	279
MAJ	1. UGALJ 1000t	448	505	422	-8	-35	-21	438	472	402	-2
	2. EL. ENERGIJA GWh	643	564	566	-81	-181	-37	562	570	530	0
	3. DERIVATI NAFTE tona				48.449	56.667	49.521	51.614	56.667	47.265	-3.165
	4. PRIRODNI GAS 1000m ³				6.689	5.562	4.906	6.636	5.562	4.961	53
JUNI	1. UGALJ 1000t	400	514	453	-10	-35	-26	382	478	430	7
	2. EL. ENERGIJA GWh	580	462	487	-29	-133	37	551	549	523	0
	3. DERIVATI NAFTE tona				55.785	56.667	46.977	58.588	56.667	48.305	-2.803
	4. PRIRODNI GAS 1000m ³				3.759	4.499	5.233	3.812	4.499	5.189	-53
JULI	1. UGALJ 1000t	462	518	461	-30	-35	-37	432	483	422	0
	2. EL. ENERGIJA GWh	524	525	453	47	-129	84	570	570	537	0
	3. DERIVATI NAFTE tona				59.459	56.667	62.623	61.166	56.667	59.643	-1707
	4. PRIRODNI GAS 1000m ³				4.337	4.783	5.200	4.275	4.783	5.135	62
AUGUST	1. UGALJ 1000t	464	524	480	-28	-34	-29	421	491	445	15
	2. EL. ENERGIJA GWh	481	512	450	99	-129	105	580	571	547	0
	3. DERIVATI NAFTE tona				61.563	56.667	49.072	63.075	56.667	52.800	-1512
	4. PRIRODNI GAS 1000m ³				5.115	3.974	4.688	5.052	3.974	4.604	62
SEPTEMBAR	1. UGALJ 1000t	492	521	489	-28	-33	-29	463	491	451	2
	2. EL. ENERGIJA GWh	520	515	403	43	-132	128	564	571	530	0
	3. DERIVATI NAFTE tona				64.584	56.667	55.795	66.863	56.667	60.248	-2279
	4. PRIRODNI GAS 1000m ³				5.226	6.211	5.758	5.109	6.211	5.722	117
OKTOBAR	1. UGALJ 1000t	527	540	490	-31	-34	-42	493	509	445	-3
	2. EL. ENERGIJA GWh	730	571	538	-125	-129	52	605	619	590	0
	3. DERIVATI NAFTE tona				60.154	56.667	63.435	61.942	56.667	63.832	-1788
	4. PRIRODNI GAS 1000m ³				10.067	10.663	15.867	10.285	10.663	15.715	-217
NOVEMBAR	1. UGALJ 1000t	466	525	479	-29	-34	-49	439	497	427	-5
	2. EL. ENERGIJA GWh	673	611	645	-31	-131	-41	642	642	604	0
	3. DERIVATI NAFTE tona				53.969	56.667	50.865	51.646	56.667	52.949	2323
	4. PRIRODNI GAS 1000m ³				22.799	19.017	19.292	22.688	19.017	19.628	111
DECEMBAR	1. UGALJ 1000t	507	531	462	-31	-34	-46	476	492	416	6
	2. EL. ENERGIJA GWh	730	667	706	-26	-136	-39	704	712	667	0
	3. DERIVATI NAFTE tona				52.705	56.667	56.498	53.385	56.667	57.475	-680
	4. PRIRODNI GAS 1000m ³				27.612	30.419	30.327	27.633	30.419	30.675	-21

Pregled po energentima sa analizom podataka

Legenda

	Ostvarena potrošnja u 2004.godini
	Ostvarena proizvodnja (uvoz za n/d i prirodni gas) u 2004.godini
	Planirana razmjena
	Ostvarena potrošnja u prethodnoj godini
	Ostvarena proizvodnja u prethodnoj godini (uvoz za n/d i prirodni gas)
	Ostvarena razmjena u prethodnoj godini

2004 januar - decembar		PROIZVODNJA			UVOZ-IZVOZ			POTROŠNJA			Razlike
januar - decembar	mjesec	Ostvareno 2004	Plan 2004	Ostvareno 2003	Ostvareno 2004	Plan 2004	Ostvareno 2003	Ostvareno 2004	Plan 2004	Ostvareno 2003	
UGALJ	1	446	516	413	-12	-33	-18	436	478	393	-2
	2	467	506	393	-13	-30	-19	462	479	373	-8
	3	516	526	447	-12	-37	-23	501	486	426	3
	4	445	516	422	-7	-34	-17	432	481	405	6
	5	448	505	422	-8	-35	-21	438	472	402	2
	6	400	514	453	-10	-35	-26	382	478	430	7
	7	462	518	461	-30	-35	-37	432	483	422	0
	8	464	524	480	-28	-34	-29	421	491	445	15
	9	492	521	489	-28	-33	-29	463	491	451	2
	10	527	540	490	-31	-34	-42	493	509	445	3
	11	466	525	479	-29	-34	-49	439	497	427	-2
	12	507	531	462	-31	-34	-46	476	492	416	0

Kratak komentar:

U periodu januar-decembar 2004.g. planirano je proizvesti 6.242.400 tona uglja, a proizvedeno je 5.641.173 tona ili 90,37% od plana. Ostvarena proizvodnja uglja je iznad prošlogodišnje, a ispod planirane za ovu godinu.

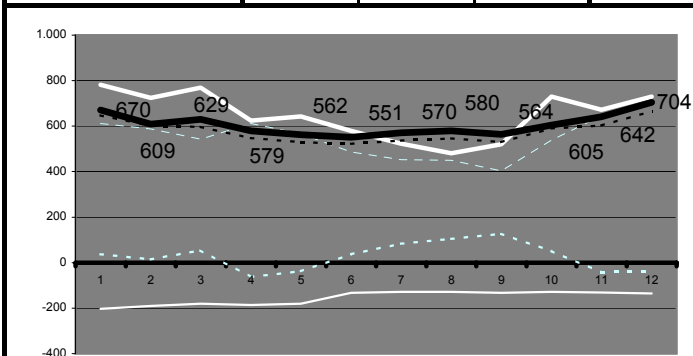
Potrošnja uglja u Federaciji BiH u 2004. g. ostvarena je u količini od 5.377.057 tona uglja što je 92,14% u odnosu na planiranu.

Izvoze se raspoložive količine po zahtjevima tržišta.

Snadbjevanje ugljem Federacije BiH u posmatranom periodu je bilo stabilno.

Tabela 3 - nastavak

2004 januar - decembar		PROIZVODNJA			UVOZ-IZVOZ			POTROŠNJA			Razlike
januar - decembar	mjesec	Ostvareno 2004	Plan 2004	Ostvareno 2003	Ostvareno 2004	Plan 2004	Ostvareno 2003	Ostvareno 2004	Plan 2004	Ostvareno 2003	
EL. ENERGIJA	1	782	777	611	-112	-203	38	670	695	649	0
	2	725	699	588	-116	-190	15	609	631	602	0
	3	769	689	543	-140	-180	54	629	635	597	0
	4	624	610	611	-45	-186	-63	579	595	548	0
	5	643	564	566	-81	-181	-37	562	570	530	0
	6	580	462	487	-29	-133	37	551	549	523	0
	7	524	525	453	47	-129	84	570	570	537	0
	8	481	512	450	99	-129	105	580	571	547	0
	9	520	515	403	43	-132	128	564	571	530	0
	10	730	571	538	-125	-129	52	605	619	590	0
	11	673	611	645	-31	-131	-41	642	642	604	0
	12	730	667	706	-26	-136	-39	704	712	667	0

Kratak komentar:

U posmatranom periodu ostvarena je proizvodnja električne energije u iznosu od 7.781,5 GWh odnosno 8,02 % više od plana, a u odnosu na isti period iz 2003.g. predstavlja povećanje za cca 18%. Povoljne hidrološke prilike su omogućile dobar rad hidroelektrana, pa realizirana proizvodnja električne energije u hidroelektranama iznosi cca 122% u odnosu na plan, a što u odnosu na isti period iz 2003.g. predstavlja povećanje za cca 35%. Proizvodnja u termoelektranama je realizirana 99,67% u odnosu na plan, a što u odnosu na isti period iz 2003.g. predstavlja povećanje za 7,8 %.

Snadbjevanje električnom energijom obezbjeđeno je domaćom proizvodnjom i uvozom, sa izvozom u konačnom saldu.

Elektroenergetski sistem Federacije BiH u posmatranom periodu je radio stabilno i bez većih poremećaja.

Tabela 3 - nastavak

2004
januar-december
mjesec**DERIVATI
NAFTE**

tona

PROIZVODNJA			UVOZ-IZVOZ			POTROŠNJA			Razlike
Ostvareno 2004	Plan 2004	Ostvareno 2003	Ostvareno 2004	Plan 2004	Ostvareno 2003	Ostvareno 2004	Plan 2004	Ostvareno 2003	
1			46.679	56.667	51.801	47.051	56.667	46.936	-372
2			44.911	56.667	36.863	43.233	56.667	41.526	1.678
3			42.702	56.667	36.156	46.947	56.667	37.426	-4.245
4			56.505	56.667	47.760	56.046	56.667	46.382	459
5			48.449	56.667	49.521	51.614	56.667	47.265	-3.165
6			55.785	56.667	46.977	58.588	56.667	48.305	-2.803
7			59.459	56.667	62.623	61.166	56.667	59.643	-1.707
8			61.563	56.667	49.072	63.075	56.667	52.800	-1.512
9			64.584	56.667	55.795	66.863	56.667	60.248	-2.279
10			60.154	56.667	63.435	61.942	56.667	63.832	-1.788
11			53.969	56.667	50.865	51.646	56.667	52.949	2.323
12			52.705	56.667	56.498	53.385	56.667	57.475	-680

Kratak komentar:

Prema izvještajima 27 uvoznika naftnih derivata na područje Federacije BiH uvezeno je 647465 tona n/d što je 95% planiranih bilansnih količina za posmatrani period. U protekloj godini uvoz goriva se vršio većinom iz Republike Hrvatske i to 80,92%, Mađarske 13,39% Jugoslavije 4,20% ,Slovenije 1,09% dok je uvoz iz Austrije i Njemačke bio neznan. Generalno uzevši snabdjevanje Federacije BiH naftnim derivatima je bilo uredno.

U jednom kratkom vremenskom intervalu u mjesecu julu 2004.g., zbog zahtjeva za kvalitetnijim gorivom i turističke sezone u RH iz koje se većinom uvozi gorivo, došlo je do otežanog snabdjevanja n/d Federacije BiH (BMB95). Pored navedenog, problem koji je mogao dovesti do otežanog snabdjevanja gorivom F BiH bila je ograničena emisija transportnih dozvola za čiju podjelu nisu postojali ni odgovarajući kriteriji, ali je problem uspješno prevaziđen zajedničkim zalaganjem svih relevantnih subjekata. U narednom periodu ovaj faktor je potrebno sistemski usklađenosti kvaliteta tečnih goriva.

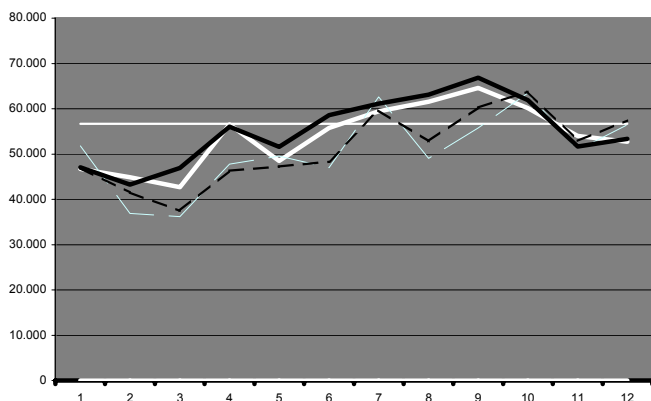

Tabela 3 - nastavak

2004
januar-december
mjesec**PRIRODNI
GAS**

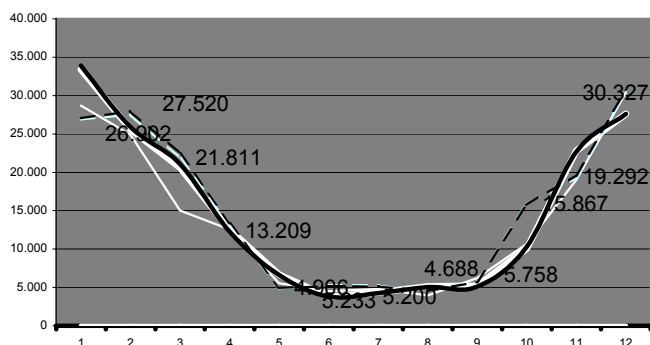
1000m³

PROIZVODNJA			UVOZ-IZVOZ			POTROŠNJA			Razlike
Ostvareno 2004	Plan 2004	Ostvareno 2003	Ostvareno 2004	Plan 2004	Ostvareno 2003	Ostvareno 2004	Plan 2004	Ostvareno 2003	
1			33.418	28.710	26.902	33.927	28.710	27.081	-510
2			25.624	24.897	27.520	25.913	24.897	27.981	-288
3			20.593	15.025	21.811	21.060	15.025	22.450	-467
4			12.532	12.547	13.209	12.252	12.547	13.350	279
5			6.689	5.562	4.906	6.636	5.562	4.961	53
6			3.759	4.499	5.233	3.812	4.499	5.189	-53
7			4.337	4.783	5.200	4.275	4.783	5.135	62
8			5.115	3.974	4.688	5.052	3.974	4.604	62
9			5.226	6.211	5.758	5.109	6.211	5.722	117
10			10.067	10.663	15.867	10.285	10.663	15.715	-217
11			22.799	19.017	19.292	22.688	19.017	19.628	111
12			27.612	30.419	30.327	27.633	30.419	30.675	-21

Kratak komentar:

Snabdjevanje Federacije BiH prirodnim gasom je uvoz u cjelosti. Snabdjevanje je teklo bez prekida i ako je bilo opterećeno dugom za isporučen gas iz ratnog perioda. Krivulja pokazuje diskontinuitet uvoza i potrošnje ljeta zima. U posmatranom periodu ostvarena potrošnja je nešto veća od planirane.

Za dvanest mjeseci tekuće godine vidljiva su manja odstupanja, između plana uvoza i ostvarene potrošnje, ostvarena potrošnja je nešto veća od plana, potrošači u industriji su radili sa smanjenim kapacitetom, dok je distribucija ostvarila povećanu potrošnju. U odnosu na krivulju iz prethodne godine, uočljiv je porast potrošnje u nekim periodima iako je tržište ostalo nepromijenjeno.

Detaljni pregled strukture elemenata Bilansa po energentima/energije

U G A L J	januar - decembar 2004.godine (tona)	Plan 2004 g.	Ostvareno 2004 g.	Odnos O/P
A. PROIZVODNJA		6.242.400	5.641.173	0,90
- Mrki ugalj		3.635.400	3.394.093	0,93
- Lignit		2.607.000	2.247.080	0,86
B. UVOZ - IZVOZ		-406.800	-238.637	0,59
- Uvoz				
- Izvoz		406.800	238.637	0,59
C. POTROŠNJA		5.835.600	5.377.057	0,92
Termoelektrane		4.552.003	4.523.717	0,99
Industrija		580.400	298.869	0,51
Široka potrošnja		703.197	554.471	0,79
(A+B)-C		0	25.479	
Zalihe (depoi rudnika)		27.132	52.611	
U periodu januar- decembar 2004.g.planirano je proizvesti 6.242.400 tona , a proizvedeno je 5.641.173 tona ili 90,37% od plana. U tabeli je prikazana planirana i ostvarena proizvodnja uglja, prodaja termoelektranama, industriji i ostalim potrošačima, te izvoz u periodu januar-septembar 2004.godine. S JP Elektroprivreda BiH je ugovorena prodaja 4.552.003 tona, a prodato je 4.523.717 tona ili 99.38%. Industriji je planirano prodati 580.400 tona, a prodato je 298.869 tona, širokoj potrošnji planirano je prodati 703.197 tona, a prodato je 554.471 tona ili 78,88 %. U izvoz je planirano prodati 406.800 tona, a prodato je 238.637 tona ili 58,66%. Ostvarena proizvodnja od 5.1641.173 tona u posmatranom periodu veća je za 228.911 tona ili za 4,23% od ostvarene proizvodnje u istom periodu 2003. godine (proizvedeno 5.412.252 tona). Planirana proizvodnja nije ostvarena iz više razloga: - neblagovremeno ugovranje prodaje JP EP BiH, - slabija potražnja komercijalnog uglja nadomaćem i inozemnom tržištu, - složeni uvjeti rada, - zastarjela i dotrajala sredstva rada, - vrlo nepovoljna starosna struktura uposlenika u proizvodnji, - veliki broj invalida rada i rata I pored vrlo složene problematike koja opterećuje proizvodnju potrebno je istaći da je, ukupna proizvodnja u u periodu januar-decembar 2004.godine veća u poređenju sa istim razdobljem u 2003. godini za 228.911 tona ali je manja za 601.227 tona ili 9,63 % od planirane u 2004.godini. U skladu sa Odlukom o utvrđivanju količina dizel goriva EN-590 za potrebe rudnika i termoelektrana vršena je nabavka i praćenje realizacije tih nabavki. Realizacija Japanskog kredita , kao i realizacija transfera za nabavku eksplozivnih sredstava i transfera za sanaciju rudnika (zaštitna oprema) odvija se u skladu sa donesenim Odlukama. Snadbjevanje ugljem Federacije BiH u posmatranom periodu je bilo stabilno.				

ELEKTRIČNA ENERGIJA januar - decembar 2004.god. (GWh)	Plan 2004 g.	Ostvareno 2004 g.	Odnos O/P
A. PROIZVODNJA	7.203,5	7781,5	1,08
HIDROELEKTRANE	2.753,5	3346,3	1,22
TERMOELEKTRANE	4.450,0	4435,2	1,00
B. UVOZ - IZVOZ	-1859	-516,4	0,28
Prijem - razmjena	54	210,8	3,91
Prijem - ugovorena kupovina	0	1701,7	
Prijem -kupovina ostali	0	57,4	
Prijem - kupovina od ind. TE	3	0,9	0,35
Isporuka - razmjena	-97	-238,6	2,46
Isporuke - ugovoreni izvoz	-720	-720,1	1,00
Isporuka -izvoz ostali (prod. Bil. višak)	-1098	-1528,5	
C. POTROŠNJA	7359	7265,1	0,99
DISTRIBUCIJA bruto	4709	4752,5	1,01
DIREKTNI POTROŠAČI	2472	2306,2	0,93
UTROŠENO ZA PUMPANJE	0	4,0	
GUBICI PRENOSA	178	202,5	1,14
(A+B)-C	-2014	0,0	
Bilans (+višak;-manjak)	-2014	0,0	
Saldo razmjene	-1861	-517,3	

Uvod

U periodu januar- decembar 2004. godine, planirane su potrebe za električnom energijom u iznosu od 9274 GWh, a predviđeno da se iste zadovolje proizvodnjom 7.203,5 GWh u vlastitim kapacitetima, nabavkom 57 GWh (u okviru naturalne razmjene 54GWh i kupovinom 3 GWh od industrijskihTE), te kupovinom/uvozom 2013,5 GWh, (što ujedno i predstavlja planom predviđeni bilansni manjak, za koji je trebalo pokriti najpovoljnijim nabavkama na tržištu električne energije. Ukupna potrošnja u Federaciji BiH planirana je u iznosu od 7.359 GWh.

U naznačenom dvanaestomjesečnom periodu elektroenergetski bilans je realizovan u zadovoljavajućem procentu u odnosu na plan, proizvodnja / potrošnja električne energije je iznosila 7.781,5 / 7.265,1 GWh odnosno 108,02 % / 98,2 % od plana.

Elektroenergetske prilike

Na početku 2004.godine u akumulacijama HE Rama i HE Jablanica ostvarene su zalihe energije u količini od 382,0 GWh i bile su veće za 26,0 GWh od poželjnog stanja.

Ostvarene zalihe uglja na depoiima termoelektrana bile su iznad planiranog nivoa za 27.360 tona i iznosile su 402.360 tona.

Posmatrani period i rad elektroenergetskog sistema u Federaciji BiH karakteriše sljedeće :

- povoljne hidrološke prilike, obzirom da su ostvareni dotoci vode kod hidroelektrana bili veći od planiranih za cca 30%,
- manja ukupna potrošnja električne energije od planirane za 1,28 %, a za 4, 78 % veća od ostvarene potrošnje električne energije u 2003. godini,
- veće isporuke uglja od bilansom planiranih za cca 73.980 tona, ili za 1,6%,
- zalihe uglja na depoiima termoelektrana na kraju decembra 2004. god. iznosile su 373.610 tona i bile su manje od bilansom planiranih za 93.390 tona ,
- proizvodnja električne energije je za 8,02 % veća od bilansom planirane, a za 17, 9 % veća od realizovane proizvodnje električne energije u 2003. godini ,
- veća bruto distributivna potrošnja od planirane za 1,0 %, odnosno veća od prošlogodišnje u istom periodu za 151,6 GWh ili za 3,3 %,
- izvoz i prodaja električne energije u količini od 2.248,6 GWh -iz Federacije BiH(od čega je 2050,2 GWh izvoz i prodaja JP EP BiH (nije uključena prodaja 272,8 GWh za Aluminij putem EP HZ HB), a 198,4 GWh izvoz JP EP HZ HB) veći je od planiranog za 430,5 GWh, a veći od prošlogodišnjeg u istom periodu za 534,7 GWh
- uvoz i kupovina električne energije-u Federaciju BiH u količini od 1.760 GWh (od čega je 58,3 GWh kupovina JP EP BiH (od EP RS i ind.TE), a 1.701,7 GWh uvoz i kupovina JP EP HZ HB (nije uključena kupovina 272,8 GWh za Aluminij od EP BiH)), a manja je od prošlogodišnje u istom periodu za 337,5 GWh .
- u okviru naturalne razmjene iz F BiH je isporučeno 27,8 GWh (prijem 210,8 GWh,a isporuka238,6GWh).

Proizvodnja električne energije

U periodu januar-decembar 2004.godine ostvarena je proizvodnja električne energije u iznosu od 7.781,5 GWh, odnosno 8,02 % više od plana, a što u odnosu na isti period iz 2003.godine predstavlja povećanje za cca 18 %.

U ukupnoj proizvodnji učešće hidroelektrana je 42,15 %, termoelektrana 57 % i malih hidroelektrana 0,85%.

Analizom pokazatelja iz priloženih može se zaključiti sljedeće:

- Ukupna proizvodnja električne energije za period januar-decembar je ostvarena sa 108,02 %, a u odnosu na isti period iz 2003.godine ostvareni obim proizvodnje je veći za 17,9 %;

- Povoljne hidrološke prilike su omogućile dobar rad hidroelektrana, pa realizirana proizvodnja električne energije u periodu januar-decembar 2004. godine u hidroelektranama iznosi cca 122% u odnosu na plan, a što u odnosu na isti period iz 2003. godine predstavlja povećanje za cca 35 %; Proizvodnja malih hidroelektrana ostvarena je sa cca 90 % od plana, a što u odnosu na isti period iz 2003.godine predstavlja povećanje za 22,8 %;

- Proizvodnja u termoelektranama u periodu januar-decembar 2004. godine je realizovana sa 99,67 %

(TE Tuzla 93,04 %, TE Kakanj 114,41 %) u odnosu na plan, a što u odnosu na isti period iz 2003.

godine predstavlja povećanje za 7,8 %. Proizvodnja električne energije u termoelektranama se u posmatranom periodu odvijala bez većih poteškoća što se tiče pogonske spremnosti postrojenja, osim na bloku 7 u TE Kakanj zbog pogoršanja pogonske raspoloživosti kotlovskog postrojenja.

Što se tiče radova na postrojenjima, treba istaći da je od 11.02.2004.g. završena rekonstrukcija bloka 5 u TE Kakanj, nakon čega je otpočeo probni pogon ovog bloka.

Za ostvarenu proizvodnju električne energije od 4.435,2 GWh, tehnološke pare od 40,6 GWh i 54,3 GWh toplotne energije u termoelektranama, ukupno je spaljeno 4.634.730 tona uglja, od toga u TE Tuzla 3.139.720 tona, a u TE Kakanj 1.495.010 tona.

Na dan 31.decembra 2004.god. ostvarene zalihe uglja na depoima termoelektrana iznosile 373.610 tona, od čega na depou TE Tuzla 309.960 tona, a na depou TE Kakanj 63.650 tona.

Isporučeni ugalj je bio na nešto manjem nivou od planiranog kvaliteta i iznosio je u prosjeku za proteklih dvanaest mjeseci 12.180 kJ/kg, odnosno za 2,1% manje od plana,

Specifični utrošak topline u termoelektranama iznosio je 12.123 kJ/kWh, a što je za 203 kJ/kWh ili za 1,7 % više od planiranog utroška topline.

Potrošnja električne energije

- U periodu januar-decembar 2004. godine je ostvarena ukupna bruto potrošnja električne energije u iznosu od 7.265,1 GWh, što predstavlja 98,72 % od planirane potrošnje, a što u odnosu na isti period iz 2003.godine predstavlja povećanje potrošnje za cca 5 %;

- Ukupna bruto potrošnja se sastoji od bruto distributivne potrošnje u količini od 4.752,5 GWh, potrošnje direktnih potrošača u količini od 2.306,2 GWh, utroška za pumpni rad u CHP Čapljina od 3,95 GWh i gubitaka na mreži prijenosa u količini od 202,5 GWh.

- Gubici na mreži prijenosa bili su veći od planiranih za 24,5 GWh ili 13,6% i iznosili su 2,1%

od ukupno prenesene energije na prijenosnoj mreži, a kao posljedica povećanih tokova energije na prijenosnoj mreži izazvanih velikim izvozom.

Razmjena električne energije

- U periodu januar – decembar 2004. godine iz elektroenergetskog sistema Federacije BiH isporučeno je u saldu 517,3 GWh, pri čemu je prodato 2.248,6 GWh, kupljeno 1.760,0 GWh, a putem naturalne razmjene je isporučeno 27,8 GWh.

- U posmatranom periodu nabavka i uvoz električne energije u Federaciji BiH iznose 1.970,8 GWh, pri čemu je 1.760 GWh komercijalna nabavka (od čega je 58,3 GWh kupovina JP EP BiH (od 57,4 GWh od EP RS i 0,9 GWh od ind.TE), a 1.701,7 GWh uvoz i kupovina JP EP HZ HB (nije uključena kupovina 272,8 GWh* od EP BiH), a 210,8 GWh - nabavka u okviru naturalne razmjene,

- U periodu januar - decembar iz elektroenergetskog sistema Federacije BiH je ukupno isporučeno 2.487,2 GWh, pri čemu je prodato/izveženo 2.248,6 GWh, a 238,6 GWh isporučeno je iz sistema u okviru naturalne razmjene sa susjednim sistemima

- Na izvoz /prodaja JP EP HZ HB odnosi se 198,4 GWh, a 2.050,2 GWh odnosi se na izvoz i prodaju JP EP BiH (od čega HEP- 720,1GWh, a 1.330,1 GWh je prodato EFT i i ostalim),

- Navedene komercijalne isporuke ne uključuju prodaju JP EP BiH prema JP EP HZ HB (u iznosu od 272,8* GWh) za potrebe snadbjevanja velikih potrošača.

U posmatranom periodu vršene su aktivnosti na implementaciji Akcionog plana za restruktuiranje Elektroenergetskog sektora BiH i zakona koji uređuje sektor na državnom i entitetskom nivou.

Elektroprivredna poduzeća FBiH redovno su izvještavali o proizvodnji i potrošnji električne energije,

Iz prethodno navedenog može se zaključiti da je **Elektroenergetski sistem Federacije BiH radio stabilno i bez većih poremećaja.**

Napomena:

* - odnosi se na kupovinu električne energije za potrebe Aluminijskog kombinata Mostar i Elektrobosnu-N Jajce. Dio ove nabavke-kupovine realiziran se po osnovu Odluke Visokog predstavnika (i ugovora između JP EP BiH i JP EP HZ HB), a ostale nedostajuće količine realizuju od drugih dobavljača-na tržištu električne energije.

DERIVATI NAFTE januar - decembar 2004.godine (tona)	Plan 2004 g.	Ostvareno 2004 g.	Odnos O/P
A. PROIZVODNJA			
B. UVOZ - IZVOZ	680.000	647.465	0,95
Gorivo za Otto i mlazne motore	180.000	188.665	1,05
Gorivo za Diesel motore	300.000	316.608	1,06
LUEL	85.000	82.372	0,97
Ostala loživa ulja	50.000	13.338	0,27
Teški derivati	46.500	32.122	0,69
Specijalni proizvodi	18.500	14.360	0,78
C. POTROŠNJA	680.000	661.556	0,97
- DIREKTNi POTROŠAČI:	70.000	50.795	0,73
Rudnici uglja	18.400	14.610	0,79
Termoelektrane	4.480	4.350	0,97
Ostali industrijski objekti	47.120	31.835	0,68
- DISTRIBUCIJA	610.000	610.761	1,00
(A+B)-C. RAZLIKE	0	-14.091	
- INTENZITET - skladišta	nema podataka	nema podataka	
- GUBICI			

Prema podacima dobijenim od 27 registrovanih uvoznika uvezeno je 647465 tona n/d, odnosno cca 5% manje od planiranih količina, a što u odnosu na isti period prošle godine predstavlja povećanje za cca 6%. Ako uvoz posmatramo kroz udio pojedinih uvoznika u ukupno uvezenim količinama, mogu se izdvojiti uvoznici koji su podmirili najveći dio potreba tržišta derivatima nafte (94,63%). Tu grupaciju čini 12 uvoznika i to: Holdina, Hifa-oil Tešanj, Energopetrol, Zovko Oil, Interina, Petrol Oil BH Co, Antunović, Circle, Interoil Srebrenik, Čavkunović, Auro i El Tarik.

U toku 2004.godine potrošnja naftnih derivata na teritoriju Federacije BiH je za 14 091 tonu veća od iznosa količina n/d koji su u tom periodu uvezeni na teritorij FBiH. Ova činjenica se može tumačiti postojanjem određenih količina zaliha n/d kao i međuentitetskim prometom n/d o čemu ovo Ministarstvo ne raspolaže relevantnim podacima. Naprijed navedeno indicira postojanje nelegalnog uvoza odnosno korištenje drugih derivata za patvorenje kvaliteta tečnih goriva. Ovaj segment je potrebno detaljno analizirati i posebnu pažnju posvetiti provođenju monitoringa utvrđivanja kvaliteta tečnih goriva koja se stavljaju u promet, odnosno poduzimanju odgovarajućih mjera prilikom utvrđivanja neregularnosti na ovom planu.

Kontrolu kvaliteta tečnih goriva na teritoriji F BiH provodila su imenovana inspeksijska tijela: Inspekt RGH, Herkon i Zagrebinspekt.

Analizom podataka porijekla uvezenih količina naftnih derivata utvrđeno je da je 80,92% ukupnog uvoza naftnih derivata porijeklom iz Republike Hrvatske, iz Mađarske 13,39%; 4,20% iz Srbije i Crne Gore; 1,09% iz Slovenije dok su ostale zemlje zastupljene sa 0,40%.

U skladu sa Odlukom o utvrđivanju količina dizel goriva (EN-590) za potrebe rudnika i termoelektrana vršeno je praćenje realizacije tih nabavki i izdavanje mjesečnih saglasnosti za korisnike utvrđene Odlukom. Za potrebe proizvodnje u rudnicima po izdatim saglasnostima realizirano je 78,57% od Odlukom utvrđenih količina dizel goriva (EN 590), a za potrebe proizvodnje električne energije u termoelektrana 75,96% od Odlukom utvrđenih količina dizel goriva za period januar-septembar 2004.godine.

Uvoznici naftnih derivata su redovno izvještavali o uvozu, plasmanu / potrošnji goriva specifikiranom po količini vrsti i kupcu, dok su podaci koji se odnose na mjesečne i ukupne zalihe kao i međuentitetsku potrošnju, i pored više urgencija, ostali nedostupni. U ovom segmentu posebnu pažnju potrebno je posvetiti zalihama i skladištenju n/d, pri čemu započete aktivnosti na uspostavi sistemskog rješavanja obaveznih rezervi imaju apsolutni prioritet. U narednom periodu posebnu pažnju je potrebno posvetiti segmentu razmjene informacija na nivou resornih ministarstava.

Generalno uzevši snadbjevanje Federacije BiH naftnim derivatima u protekloj godini je bilo uredno.

Napomena: Goriva za Otto i mlazne motore su MB 98, BMB 98, BMB 95, BMB 91, MG i petrojel, goriva za diesel motore - ED, ostala loživa ulja -LS i mazut, teški derivati - ulja i masti za podmazivanje i bitumen, specijalni proizvodi - TNP i drugi proizvodi.

PRIRODNI GAS	januar -decembar 2004.godine (1000 Sm ³)	Plan 2004 g.	Ostvareno 2004 g.	Odnos O/P
A. PROIZVODNJA		0	0	
B. UVOZ - IZVOZ		166.307	177.771	1,07
- Zaduženje Kladanj		166.307	177.771	1,07
- Izvoz		0	0	
C. POTROŠNJA		166.307	178.642	1,07
- DIREKTNI POTROŠAČI:		46.057	42.834	0,93
BH Steel Zenica		32.551	25.856	0,79
Grijanje Zenica		6.200	10.810	1,74
IGM Visoko		6.400	5.257	0,82
TC Kakanj		630	746	1,18
Željezara Ilijaš		276	165	0,60
- DISTRIBUCIJA:		120.250	135.808	1,13
Sarajevo gas		116.800	132.912	1,14
Visoko gas		3.450	2.896	0,84
(A+B)-C. RAZLIKE		0	-871	
INTENZITET -Akumulacija		0	-83	
Gubici - saldo mjerenja		0	-788	

Prema podacima iz Bilansa energetske potrebe Federacije BiH za 2004. g., od ukupno planiranih 166,307 mil.Sm³ uvezeno je 177,771 mil Sm³ ili 107% od plana. Energoinvest i BH-Gas su preko inopartnera Gazeksport-a, obezbjedili isporuku potrebnih količina prirodnog gasa, po zahtjevima potrošača i nije bilo značajnih problema u isporuci, kao ni transportu kroz Mađarsku, Srbiju i Republiku Srpsku. Pregled ostvarenja plana uvoza/potrošnje za 2004.g.dat je u tabeli iz koje se pored navedenih podataka o uvozu, vidi da je ukupna potrošnja prirodnog gasa u 2004.g. ostvarena u iznosu cca 178,642 mil Sm³ što je cca 107% od plana za razmatrani period. Ostvarena potrošnja je nešto veća od ostvarenog uvoza, a razlika predstavlja intenzitet promjena u akumulaciji magistralnog gasovoda (promjenom pritiska varira stanje u akumulacije) i saldo razlika u mjerenju. U odnosu na isti period 2003.g.potrošeno je, u nepromijenjenom konzumu cca 2% manje prirodnog gasa. Gledajući ukupnu potrošnju, ostvarenu u nivou planirane, moglo bi se zaključiti da je problem nerealnog planiranja eliminisan.

Međutim, analizirajući potrošnju po potrošačima, neusklađeno planiranje je iz godine u godinu prisutno kod pojedinih subjekata koji svoje planove i ne realizuju.

Karakteristični su primjeri kod potrošača u industriji:

BH Steel Zenica i Željezara Ilijaš koje rade sa znatno smanjenim kapacitetom, te IGM Visoko koji redovno vrši remont peći u januaru i februaru. Nepouzdan potrošač, čija potrošnja varira od podbačaja do prekoračenja plana, je i TC Kakanj koja prirodni gas trenutno koristi samo za zagrijavanje mazuta.

S druge strane, Grijanje Zenica je prebacilo plan čak za 174%. Nepovoljne vremenske prilike od očekivanih svakako su uticale na prebačaj kod distributera, ali ne u tolikoj mjeri obzirom da, prema našim saznanjima, nisu priključivani novi potrošači. Kao zaključak se nameće da nedostaje objektivnija analiza planova potrošača u cilju realnijeg planiranja ukupnih potreba. U posmatranom periodu isporuka gasa bila je opterećena ratnim dugom prema ruskom isporučioocu, ista je osigurana do kraja maja 2004. g. i prolongira se svakog mjeseca od strane isporučiooca, obzirom da aktivnosti na utvrđivanju modaliteta izmirenja istog još nisu završene. Prema obavijesti Energoinvesta isporuka gasa je osigurana do 01.03.2005. godine, do kada treba iznaći konkretan prijedlog rješavanja istog.

Vlada Federacije BiH, na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, donijela je Zaključke o rješavanju obaveza prema Ruskoj Federaciji za prirodni gas pod brojem 211/2004 od 20.04.2004.g. i uputila ih Vijeću ministara Bosne i Hercegovine- Ministarstvu finansija i trezora.

BH-GAS redovno izvještava o mjesečnom uvozu i snadbjevanju potrošača, koje je bilo uredno zahvaljujući aktivnostima odgovornih subjekata iz BiH.

Uredno snadbjevanje odraz je i Ugovora o nesmetanom i sigurnom transportu na dionici Karakaj-Starić potpisanog između BH-Gas i Sarajevogas Lukavica. Takođe, Energoinvest je, uz tehničku pomoć BH-GAS-a, potpisao Anex Dugoročnog ugovora o transportu sa MOL i NIS-GAS, čime je osiguran transport kroz Mađarsku i Srbiju.u 2004.g..

U posmatranom periodu ispunjenje posebnih zahtjeva nije bilo upitno obzirom da **nije došlo do poremećaja u snadbjevanju prirodnim gasom.**